

Κι' ὁ Φειδίας ἐξακολούθησε :

— Δὲν ἐργάζεσαι βέβαια κρατώντας στὰ χέρια σου ἓνα τελειωμένο πιά ἀγάλμα. Λοιπὸν τὸ πνεῦμα τοῦ γλύπτη εἶναι ὅμοιο μὲ τὸ χέρι του : δὲ μπορεῖ σύγκαιρα νὰ χαϊδεύει τὸ χιτὸς καὶ νὰ δουλεύει τὸ σῆμερα· μὰ πολλοὶ ἀπ' τοὺς γλύπτες δὲν ἔχουν ἰδέα ἀπ' αὐτά.

E. ARMAND :

ΗΔΟΝΕΣ ΚΙ' ΗΔΟΝΕΣ.

Ἔξρω ὅτι ἡ ἡδονὴ εἶναι ἓνα ζήτημα γιὰ τὸ ὁποῖο δὲ σὰς ἀρέσει νὰ ὀμιλεῖ ἢ νὰ γράφει κανεὶς. Πραγματευόμενος αὐτὸ σὰς δυσαρεστεῖ. Ἡ σὰς προκαλεῖ ἀστειότητα τοῦ χειρότερου εἴδους. Στὴ βιβλιοθήκη σας ἔχετε βιβλία ποὺ περιλαμβάνουν σχεδὸν ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἀνθρώπινης ἐνέργειας. Εἶστε κάτοχοι λεξικῶν καὶ ἐγκυκλοπαιδειῶν. Ἀριθμεῖτε ἴσως ἑκατὸ τόμους γιὰ μιὰ εἰδικότητα χειροποίητης παραγωγῆς. Καὶ δὲ λέγω γιὰ τὰ παλιὰ πολιτικὰ ἢ κοινωνιολογικὰ βιβλία. Ἀλλὰ στὰ ράφια σας δὲν ὑπάρχει οὔτε ἓνα σύγγραμμα ἀφιερωμένο στὴν ἡδονή. Ὑπάρχουν ἐφημερίδες ποὺ ἀσχολοῦνται γιὰ τὴ νομισματολογία, γιὰ τὶς συλλογὲς γραμματοσήμων, γιὰ τὸ ψάρεμα ἢ γιὰ τὸν ποδοσφαιρικὸν ἀγῶνα. Ἡ ἐλάχιστη ποιητικὴ ἢ καλλιτεχνικὴ τάση ἔχει τὸ ὄργανό της. Τὸ τελευταῖο παρεκκλησιάζει τὸν ἰσμοδὸς ἔχει τὸ δελτίο του. Τὰ ἐρωτικὰ μυθιστορήματα ἀφθνοῦν. Καὶ βρίσκει κανεὶς φυλλάδια καὶ βιβλία ποὺ ἀσχολοῦνται γιὰ τὸν ἐλεύθερο γάμο ἢ γιὰ τὴν ὑγιεινὴν τῶν δύο φύλων. Οὔτε ἓνα ὅμως περιοδικὸ ποὺ νὰφιερώνεται στὴν ἡδονή, ἀντιμετωπίζοντας τὴν ἐλεύθερα χωρὶς ὑπονοούμενα. Σὰ μιὰ ἀπ' τὶς πηγὰς τῆς ζωικῆς δυνάμεις. Σὰ μιὰ εὐτυχία. Σὰν ἓνα τονοτικὸ μέσα στὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα. Μακροῦς μελέτες ὑπάρχουν γιὰ τὴν ἐκμάθηση τῆς ζωγραφικῆς, τῆς γλυπτικῆς — πάνω στὸ ξύλο, στὴν πέτρα, στὰ μέταλλα. Τοῦ κάκου γυρεύω ἄρθρα ἀποδειχτικά ποὺ νὰ ἐξετάζουν τὴν ἡδονὴν σὰ μιὰ τέχνη — ποὺ νὰ ἐκθέτει τὶς ἀρχαῖες ἐπιτηδεύσεις — ποὺ νὰ παρουσιάζει τ' ἀνέκδοτα. Καὶ τοῦτο δὲ συμβαίνει γιὰ τὴν ἡδονὴν σὰς εἶναι ἀδιάφορη. Ἀλλὰ γιὰ τὴν ὀμιλεῖτε ἢ συζητεῖτε γιαντὴ κρυφά, μέσα στὸ σκότος μὲ τὶς πόρτες κλεισμένες. Ὡσὰν ἡ φύση νὰ μὴν ἦταν εἰλικρινὰ φιλήδονη. Ὡσὰν ἡ θερμότητα τοῦ Ἥλιου καὶ τὰ ῥώματα τῶν λιβαδιῶν νὰ μὴ προκαλοῦσαν τὴν ἡδονή ;

Βέβαια δὲν ἀγνοῦ τὸς λόγους τῆς στάσης σας αὐτῆς. Καὶ ἔξρω τὴν πηγὴν. Τὸ Χριστιανικὸ δηλητήριον τρέχει στὶς φλέβες σας. Τὸ χριστιανικὸ μῖσμα σὰς λυμάνει ἐγκεφαλικῶς. Τὸ βασίλειον τοῦ Κυρίου σας εἶναι πέραν τοῦ κόσμου τούτου. Καὶ σεις τοῦ εἶστε οἱ ὑποταγμένοι. Ναί, σεῖς, σοσιαλιστές, ἐπαναστάτες, ἀναρχικοί, ποὺ καταβροχθίζετε χωρὶς νὰ συνοφραθεῖτε ἑκατὸ στήλες ὑπολογισμοῦ τοῦ κοινωνικοῦ κρημνίσματος ἢ χτισίματος, ἀλλὰ ποὺ διακόσιες γραμμὲς ἐκκλήση στὴ φιλήδονη πείρα — «στενοχωροῦν» — δηλ. «σκανταλίζου».

*Ὡ σκλάβοι !

MET. E. Π.